

MINI SIMPOZIJUM

POSTMORTALNA FORENZIČKA DIJAGNOSTIKA – MOGUĆNOSTI, OGRANIČENJA, IZAZOVI

Univerzitet u Beogradu, Medicinski fakultet,
Institut za sudsku medicinu

PATOHISTOLOŠKA POSTMORTALNA DIJAGNOSTIKA – MOGUĆNOSTI, OGRANIČENJA, IZAZOVI

Vladimir Živković

DOI: 10.5937/53_SNM25008Z

Patohistološka analiza autopsijskog materijala često je neophodna za postavljanje ili isključivanje dijagnoze uzroka prirodne ili nasilne smrti. Kod nadživljavanja povreda tokom dužeg perioda postoji superponiranje različitih patoloških procesa, a mikroskopski pregled je neophodan za diferenciranje prirodne i nasilne smrti. Ovo posebno važi kod sumnje na masnu emboliju – dijagnoza se može postaviti i standardnim bojenjem (hematoksilin/eozin), ali je specijalno bojenje jedini siguran način da se ona gradi, a time i postavi dijagnoza masne embolije kao uzroka smrti. Kada makroskopski nalaz ne ukazuje na uzrok smrti, mikroskopski pregled nekada je jedini način za postavljanje dijagnoze (npr. miokarditis, encefalitis). U ovakvim slučajevima, promene su često fokalne, te se može desiti da mesto patološkog procesa bude previđeno u slučaju malog broja isečaka. Histochemijska i imunohistochemijska bojenja imaju ulogu u sudskomedicinskoj obdukciji i postavljanju dijagnoze uzroka smrti, ali su u ovom trenutku manje značajna u poređenju sa kliničkom patologijom, kako zbog odsustva potrebe za preciznom dijagnostikom, tako zbog postmortalnih promena na tkivima koje otežavaju/onemogućavaju adekvatnu interpretaciju nalaza. Druga ograničenja mikroskopske dijagnostike uključuju nemogućnost razlikovanja prirodnog od nasilnog procesa, kao i često nedovoljno jasne kriterijume za dijagnozu. Stoga se mikroskopski nalaz ne može posmatrati odvojeno od makroskopskog i hemijsko-toksikološkog, a njihova je korelacija neophodna u sudskomedicinskoj dijagnostici.

Ključne reči: forenzička patologija, postmortalna dijagnostika, mikroskopski pregled, poreklo smrti, histološko bojenje

Univerzitet u Beogradu, Medicinski fakultet,
Institut za sudsku medicinu

HEMIJSKO-TOKSIKOLOŠKA POSTMORTALNA DIJAGNOSTIKA – MOGUĆNOSTI, OGRANIČENJA, IZAZOVI

Danica Đukić

DOI: 10.5937/53_SNM25008D

Za utvrđivanje uzroka smrti i rekonstrukciju događaja koji je u vezi sa smrtnim ishodom, posebno nasilnim, od

velikog je značaja i hemijsko-toksikološka analiza biološkog materijala, kao jedna od dopunskih dijagnostičkih metoda u forenzičkoj postmortalnoj dijagnostici. Za ove analize uobičajeno se, tokom obdukcije, uzimaju uzorci urina, tečnosti staklastog tela oka i krvi iz femoralne vene. Ali, u zavisnosti od naročitih okolnosti slučaja, obdukcionog nalaza ili stepena izraženosti postmortalnih promena, korisniji mogu da budu i drugi uzorci: uzorak subduralnog izliva, tkivo bubrega i jetre, žuč, želudačni sadržaj, mišić, dlake, mekonijum, npr. Šta će tokom obdukcije biti uzorkovano odlučuje pre svega lekar-obducent u dogovoru sa toksikologom, ali to čini uzimajući u obzir i obdukcioni nalaz i podatke o okolnostima slučaja, što znači da je nekada presudna neposredna saradnja sa organima koji vode istragu, odnosno njihove smernice date lekaru. Danas su analitičke mogućnosti vrlo velike. Ali, analizu i interpretaciju rezultata toksikološke analize otežava i ograničava nekoliko faktora. Najznačajniji problemi su identifikacija i izolacija supstanci iz uzorka koji nije standardni, zatim postmortalna redistribucija unetih supstanci u telesnim tečnostima i unutrašnjim organima, njihova hidroliza i nakon smrti, produkcija alkohola i drugih supstanci tokom putrefakcije, a nekada i nedostatak pouzdanih referentnih vrednosti terapijskih, toksičnih i nedvosmisleno letalnih koncentracija supstanci u postmortalnim uzorcima. Detektovanje i kvantifikovanje hemijskih supstanci, lekova i droga, može da da odgovor na pitanje o njihovom direktnom doprinosu nastupanju smrti, ali je i negativan rezultat toksikološke pretrage vrlo značajan.

Ključne reči: forenzička patologija, postmortalna dijagnostika, toksikologija, otrovi.

Univerzitet u Beogradu, Medicinski fakultet,
Institut za sudsku medicinu

POSTMORTALNE DIJAGNOSTIČKE RADIOLOŠKE TEHNIKE SNIMANJA – MOGUĆNOSTI, OGRANIČENJA, IZAZOVI

Aleksa Leković

DOI: 10.5937/53_SNM25008L

Poslednjih decenija sve se više koriste različite tehnike postmortalnog snimanja u forenzičkoj patologiji. Konvencionalna rendgenografija, iako najstarija, verovatno je i dalje najzastupljenija: jednostavna je, pristupačna i brza. Veliki značaj ima, pre svega, u detekciji stranih tela intenziteta metala, poput projektila, ali i preloma kostiju. Takođe, može da bude presudna i u identifikaciji u posebnim okolnostima, poput masovnih nesreća i analize masovnih grobnica, kada se relativno jednostavno može koristiti i na terenu. Danas se sve više koriste i tehnike